

PODVOD ODHALEN! NEBO?

Po úspěšném zvládnutí maturity začal jeden z bývalých studentů předávat mladším kolegům svůj recept na úspěch. Zatímco někteří očekávali revoluční studijní techniky a jiní zase tipy na nejlepší taháky, nikdo by neuhodl skutečný klíč k úspěchu na gymnáziu - černá magie! Vše je teď odhaleno! „Musím se učit.“ byla jen výmluva! Prostá zástěrka! V době, kdy učitelé trnuli hrůzou z nadcházejících zkoušek, maturanti se oddávali čarodějným seancím se solí. Úspěch? Zaručený, ale součástí rituálu je i hustý lektvar z mletých zrn *coffea canephora* a mnoho hodin pročitání učených knih s runami, legendami či zaklínadly - záleží na tom, z čeho maturujete.

TÉMA MĚSÍCE

Alkohol, pot a slzy aneb čtvrtý ročník na gymnáziu

Čtvrták je velmi zvláštní rok. Studenti už se naplno připravují na maturitu, a proto po celou dobu panuje v jejich třídách podivné napětí, zatímco je čeká hromada nezapomenutelných zážitků a akcí, na které se těší po celou dobu studia. To vše je doprovázeno těšením se na konec středoškolského studia protkaným určitou nostalgií.

Hned na začátku školy je potřeba začít plánovat pasování bažantů, mezitímco neustále posloucháte, že tento rok je nejdůležitějším rokem vašeho života a že maturita už je za dveřmi a že už jste dávno měli začít učit se učit. Navíc se blíží i termín odevzdávání seminárních prací, se kterými většina studentů ani nezačala. Ani to ale nebrání čtvrtákům, aby si svůj poslední rok na střední škole užívali naplno.

Do toho se blíží i maturitní ples a je na čase vše zařídit. Tím nastává období nekonečných hádek a pozdějšího vyčerpání. Potom začnete nacvičovat předtančení a po třech týdnech nekonečného opakování polky máte pocit, že v tělocvičně trávíte více času než doma. Po dvou měsících začnete poslouchat písničky z předtančení, po třech už neposloucháte nic jiného a po čtyřech už se té pitomé melodie, která vám neustále hraje v hlavě, chcete zbavit (v mém případě to nebylo nic jiného než Spěchám :).

Ale po hodinách a hodinách nácviku, nekonečných debatách o květinách

a zmateném plánování půlnočního překvapení ten den konečně přijde. Celý den jste napjatí, natěšení a trošku pod vlivem. Přípravy jsou v plném proudu a pronajatý sál se mění v místo, kde prožijete jeden z nejkrásnějších večerů vašeho života. A s počtem nafouknutých balónek stoupá i stres a hladina alkoholu v krvi. A když přijde večer a všichni maturanti vypadají jako z pohádky, sál se začne plnit jejich milovanými. Všechny stres z vás opadne až ve chvíli, kdy vstoupíte na parket. Předtančení je za vámi a vy, celí zpocení, čekáte na stužkování. A po chvíli si uvědomíte, že všichni, kteří tvrdili, že večer uteče jako voda, měli pravdu. Ani se nenadějete a sedíte v autobuse. Ráno s mírnou bolestí hlavy dorazí ti nejodvážnější studenti do sálu a začnou uklízet neskutečný nepořádek, zatímco si sdělují dojmy z předchozího večera.

Následujících pár dní stále žijí v jistém omámení. Všude o maturáku mluví, čtou si vzkazy, prohlížejí si fotky a netrpělivě čekají na videa.

Ale když toto opojení zmizí, nastane čas na vážnější věci. Je čas začít se učit na maturitu a přijímačky. Sociální život začíná mizet. Postupně a nenápadně, ale najednou cítíte, že se pořád jen učíte. Do toho vám začne docházet, že celá ta dlouhá a náročná léta na gymnáziu nebyla tak špatná. Začnete si vážit každé hodiny, kterou trávíte se svými spolužáky, protože víte, že se váš společný čas krátí.

A začne jaro. Poprvé v životě se netěšíte na období sluníčka a tepla, protože víte, že se to blíží. A vy máte strach. Ve škole už panuje podivně uvolněná nálada. Většina kantorů, u kterých nematurujete, už po vás nic nechce. Většina maturantů už chodí do školy spíše odpočívat, protože doma udělá mnohem víc práce. A pak jdete psát slohy. Je to zvláštní. Je to první známka toho, že se to opravdu děje, ale zároveň vám to vůbec nedochází. Čas pak už běží rychleji a rychleji.

Musíte začít plánovat poslední zvonění. Naposled se pohádat kvůli tématu, vymyslet písničku,

nakoupit květiny (což vás tento měsíc bude čekat ještě několikrát). A když stojíte před školou s rtěnkou a vodní pistolkou v ruce, dojde vám, že jste ve škole skoro naposledy. Ani to vám ale nebrání si tuto chvíli naplno užít. Pak se snažíte nerozbrečet během dojemných proslovů pedagogů a konečně dojde na tak očekávané pasování třetáků. A po posledním obědě vám dojde, že už ve škole nemáte co dělat, ale i přesto stojíte pod dubem a nechcete odejít.

Přichází svaták. Maturanti prožívají různé fáze zoufalství. Někdo nemůže spát, někomu už je to jedno, jiní se pouze modlí. Máte pocit, že nic neumíte, ale zároveň máte pocit, že víc informací už vám do hlavy nevejde. Po didaktickém testu už si myslíte, že vás nemůže nic překvapit, protože to poslední, co jste od Cermatu čekali, byl Marinův coming out a rozbor slova flexit.

To se ale těžce mýlíte, protože během toho, co máte pocit, že vám hlava

praskne množstvím informací, které jste do ní nacpali, si přečtete článek o novém systému maturit, který se bude zavádět v příštích letech. A vy už jen čekáte na svůj soudný den, ale vy zatím ani netušíte, kdy nastane ale zatím ani netušíte, kdy nastane. Váš maturitní rozvrh se během posledního týdne třikrát změní a vy už to jen chcete mít za sebou.

A pak přijde den zahájení maturit. Stojíte všichni krásně oblečení ve vyzdobené třídě a máte strach. A pak přijde vaše chvíle. A vy po všem tom stresu a biflování zjistíte, že všichni ti, co vám říkali, že to přece není tak strašné, měli pravdu. Přijdete, vylosujete si otázku a chvíli si s učiteli povídáte o daném tématu. Jistě, může se stát, že vám otázka neseďí a vy vaříte z vody, ale kantoři se vám opravdu snaží pomoci. Přece jen, ani oni vás už v září nechtějí vidět. Většina maturantů se nakonec shodne, že nejhorší na tom všem byl ten stres.

Po konci svého bloku jdete do třídy a při troše štěstí vám předsedkyně nebo předseda oznámí, že jste zkoušku všichni úspěšně složili. Přijde neuvěřitelná úleva. Přijdete domů a nemusíte se učit. Cítíte se provinile, že se neučíte, i přestože nemusíte. A potom nastává čas oslav. Ten už si každý užije podle svého. Nakonec jdete na předávání maturitního vysvědčení a s ním přijde hořkosladký pocit. Tohle už je opravdu konec. Nevíte, jestli máte být šťastní, nebo zarmoucení. Ale ze všeho nejvíc cítíte úlevu a vděk. Že už je to vše za vámi. Že jste při sobě měli podporující rodiče a přátele. Že jste měli ochotné kantory. A se v tento slavnostní moment se rozloučíte poté, co si všichni uděláte fotku u kašny jako všechny ročníky před vámi. Některé třídy ještě čeká mazec, ale to už jsou příběhy, které v zájmu studentů i učitelů nepatří na stránky školních novin...

napsala Jorika Ježková

KULTURA

Kinematografické okénko ČerVue - zatahují záclonu

Pět švestek (2026)

Léto klepe na dveře a právě dveře do života starých lidí nám otevírá film *Pět švestek*, dílo českého režiséra Jana Svěráka, kterého můžeme vedle pána s titulem syn Zdeňka Svěráka znát také pro jeho filmové počiny jako jsou *Tmavomodrý svět* a další. *Pět švestek* je film o starých lidech primárně pro staré (starší) lidi a řeší témata, které v naší společnosti názorově rezonují, se špetkou i bez má divákovi co nabídnout.

Věra, v podání Lenky Termerové, prožívá sama podzim svého života a pomalu se smiřuje s tím, že největší dobrodružství má za sebou. Jenže nostalgie je zákeřný tvor - stačí chvíle slabosti, nádor na mozku a najednou si sháníte jachtu do Řecka a obvoláváte přátele, které jste neviděli roky. Pětice zestárlých kamarádů tak vyrazí vstříc Středozemnímu moři, starým křivdám a přáškům na tlak. A taky drogám, ale to ať si každý zjistí sám.

Film se točil v naprostém utajení přímo na plachetnici, a je to znát - dýchá uvolněností, která se ve studiu nasimulovat nedá. Oldřich Kaiser je ve své roli klasicky skvělý a Jan Vlasák i Petr Kostka ho bravurně doplňují. Svěrák bez táty Zdeňka je ale trochu jako švestkový koláč bez drobenky - pořád jedlý, jen mu něco prostě chybí. Scénář občas tápe a závěr přijde tak náhle, jako by jim vypršela rezervace kotviště v přístavu. V moři hodnocení si film zas tak dobré výsledky neuložil, krutě málo hvězdiček, či označení filmu za odpad, ale tvrdohlavě odmítám pochopit.

Pět švestek - teplý, slunný film o starcích a moři, o tom, že chuť žít nemá datum expirace.

napsal František Škultéty

KULTURA

Kam v měsících červnu, červenci a srpnu?

- 19.6. 2026 - Letní kino Domažlice - Show pod otevřeným nebem (A&D dance group) (viz Instagram - @dance_group_ad)
- 20.6. 2026 - Kino Čakan - Taneční show "Our Choice" (LDC) (viz stránky - legacydancecommunity.cz)
- 20.6. 2026 - Hánův park - Festival vína (viz Instagram - legacydancecommunity.cz)
- 27.6. 2026 - Sokoliště Domažlice - Infinity festival Domažlice (viz Instagram - @zijemedomazlice)
- 26.6. 2026 - náměstí Míru - Letní koncert rádia Blaník (viz stránky - idomazlice.cz)
- 2.- 4.7. 2026 - Chodské náměstí - Kovářské sympozium (viz Domažlický zpravodaj)
3. a 4.7. 2026 - Zahrada pod Chodským hradem - Hudba pod hradem (viz stránky - idomazlice.cz)
- 10.7. 2026 - Zahrada pod Chodským hradem - Zahajovací koncert Rockových kurzů (viz stránky - rockovekuzy.cz)
- 11.7. 2026 - Zahrada pod Chodským hradem - koncert Zastodeset, Crazy Sweet, Personal Signet (viz stránky - rockovekuzy.cz)
- 12.7. 2026 - Zahrada pod Chodským hradem - muzikál Balada pro banditu (viz stránky - idomazlice.cz)
- 17.7. 2026 - Zahrada pod Chodským hradem - koncert kapely Buty (viz stránky - idomazlice.cz)
- 18.7. 2026 - Zahrada pod Chodským hradem - Závěrečný koncert Rockových kurzů (viz stránky - rockovekuzy.cz)
- 19.7. 2026 - Zahrada pod Chodským hradem - WestJAZZ (viz Domažlický zpravodaj)
- 7.8. 2026 - Letní kino Domažlice - koncert kapely Čechomor (viz stránky - idomazlice.cz)

KOMENTÁŘ

Svaták - poslední dny jako gymnazista

Na světě existuje jen málo věcí, za které jsme tolik vděční a zároveň se jich tolik obáváme. Jednou z nich je i ono každému studentovi gymnázia známé období těsně před ústními zkouškami, označované jako svatý týden, neboli "svaták". To, nad čímž jsme ještě před rokem mávali rukou, je najednou tady, mnohem realističtější, než jak jsme si to představovali, a blaženou lhostejnost střídá nervozita. "Já se vůbec neučil, jak to mám za týden stihnout?", "toho je tolik", "tohle si nesmím vytáhnout", "to je v pr..." a podobné výrazy čím dál častěji zaznívají školními chodbami. Také si až nyní každý student doopravdy uvědomí, jak je vlastně čtyřka ve skutečnosti moc krásná známka.

Naprostá většina z nás tráví svaták ponořená ve více či méně zdařile zpracovaných maturitních otázkách. Času je čím dál méně a hlavou nám nelétá nic jiného, než hordy učiva. Zároveň si ale začínáme pomalu uvědomovat, že jakmile dokončíme poslední zkoušku a zavřou se za námi dveře gymnázia, už najednou oficiálně nebudeme středoškoláky, což je možná na jednu stranu úleva, na druhou nás ale také může zaplavit pocit, že se nám odsud vlastně moc nechce.

Někteří z nás tedy, ačkoliv by se mohli učit doma či kdekoliv jinde, dobrovolně vstávají brzy ráno jako vždy a chodí se učit do studovny. Našemu okolí říkáme, že doma se nám učí špatně, ale podvědomě možná tušíme, že si ve skutečnosti chceme ještě užít poslední chvíle v prostředí, které moc dobře známe a které se posledních osm, šest či čtyři roky pojilo s našimi životy. Často jsme na něj sice nadávali, na učitele, spolužáky, různé jiné okolnosti apod., ale tato nostalgie, kterou cítíme, moc nespojuje s gymnáziem jako takovým. Souvisí hlavně s tím, že za chvíli se náš způsob života středoškoláka, který jsme doposud vedli, a ke kterému patří nespočet pozitivních i negativních, více či méně intenzivních zážitků, otočí vzhůru nohama. Proto ještě alespoň tento poslední týden poctivě docházíme na osmou ráno a až do odpoledne se učíme tam, kde jsme na to zvyklí.

Situace ale není ani zdaleka tak depresivní, jak ji možná popisují. Po vskutku dlouhých prázdninách ty šťastnější z nás nejspíš čeká vysoká škola. S ní sice přijde velká nálož osobní zodpovědnosti, ale také tak velké svobody, o jaké se nám dosud ani nesnilo. A vám, kteří nás budete v příštích letech následovat, nebudu říkat, že ta maturita není tak hrozná a abyste byli v klidu, protože vím, že ačkoliv to slyšíte ze všech stran, stejně to k uklidnění nepomáhá. Raději vám prostě přeji hodně štěstí, začněte se učit se dostatečným předstihem a až přijde svaták, vřele doporučuji studovnu.

napsal Michal Podestát

ČERNOBÍLÁ REVUE

BAREVNÁ RUBRIKA

Co vám biologové neřeknou...

Při náročných hodinách biologie vám určitě došlo, že v říši zvířat vás může leccos překvapit. Pojďme se tedy teď podívat na živočichy, jejichž jména vás zajisté pobaví.

Mým osobním favoritem je určitě dik dik. Tento sudokopytník patří mezi nejmenší antilopy světa a rozhodně si vás získá svými velkýma a působivýma očima. Měří do 40 cm, váží do 6 kg a žije převážně v Africe. U nás ho ale můžeme navštívit v ZOO Praha.

Dalším živočichem s poněkud nešťastně zvoleným jménem je kněžník kluzký, v angličtině nazývaný slippery dick. Jedná se o docela malou rybu do 35 cm. Je to hermafrodit, žije v mělkých subtropických vodách a mohl by vás okouzlit nejen svým jménem, ale i barvami.

Terej bílý, velký mořský pták, má sice mohutné tělo, proč ale v angličtině získal jméno booby, si můžeme jen domýšlet.

Zato úhoř kostnatý si svým neobvyklým (až poněkud strašidelným) vzhledem vysloužil název bony-eared assfish. Svým vzrůstem nepřesahuje 40 cm a žije v tropických a subtropických oceánech v hloubkách od 1171 do 4415 metrů.

Tak až z vás budou slavní vědci, vzpomeňte si na tento článek a pojmenujte svůj nový objev ze zvířecí říše kreativně. A v létě se běžte podívat na dik díka do ZOO!

napsala Jorika Ježková

Terej bílý (booby)

Dik dik

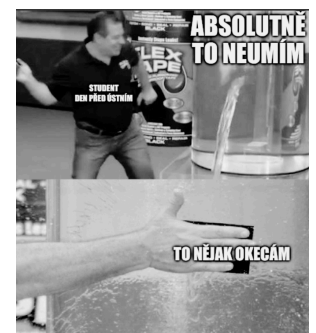

Kněžník kluzký (slippery dick)

Úhoř kostnatý (bony-eared assfish)

MEMES

O kráse, kolonialismu a koupalištích

Nedávno ve mně nastupující léto, ruku v ruce s prázdninami u vody, vzbudilo touhu vlastnit nové plavky. Vyrazila jsem tedy, odhodlaná dosáhnout cíle, do oblíbeného obchodu. Při bloumání uličkami mě ale neustále něco vyrušovalo. S každým dalším zvažovaným kouskem se v hlavě silněji a silněji objevovala myšlenka, myšlenka na manekýnu ve výloze a na špatně osvětlenou kabinku. Představa pohledů postarších mužů na pláži a hůř, pohledy mladých slečen, dívek a vrstevnic. Pohledy, nejprve opatrné, zkoumavé, odhalující. Pak jistější a vzápětí buď lhostejné, pohrdavé až výsměšné, nebo uznalé, ale zároveň posmutnělé. Všechny ty pohledy mají jedno společné - jsou soudivé. A to tvrdím bez citových zabarvení, protože často - skoro nevědomky, zatímco někdo věnuje takový pohled mně - já ho bez ostych - ovšem plná strachu - opětuji, a tak se v tom společném okamžiku navzájem soudíme, řadíme do smyšlené hierarchie pod či nad sebe, ale i když tohle klání pomyslně "vyhrajeme", nakonec vlastně nikdo není šťastný. Maximálně majitel fitka, řetězce obchodů s oblečením nebo výrobce léků na hubnutí, ale o tom až později. V tomto zdánlivě intimním okamžiku dvou mladých žen je ale pocit soukromí mylný, nejsme samy. Kdo tam s námi tedy všechno je?

Kapitola 1: Kde se vzal skinny-chic?

Ideály krásy se mění v rámci století, desetiletí i let, a i když Věstonickou Venuši dnes vynecháme, neodpustím si malý pohled do historie.

Mezi lety 1525 a 1866 bylo hlavně ze střední a západní Afriky odvezeno 12,5 milionu lidí do Nového světa, kde byli prodáváni, jako otroci nuceni pracovat na plantážích a tak dále, a tak dále. V této době vzniklo poměrně jasné rozlišení krásy a ošklivosti. „Krása“ byla přířčena bledosti, jemnosti a křehkosti bílých žen, naopak hrubost, tmavá pleť a tloušťka byly vnímány jako příznačné vlastnosti černošek a znaky „ošklivosti“. S ohledem na rozdílnost jejich životních a společenských postavení si můžeme odvodit, které vizuální rysy se velmi rychle staly oslavovanými, žádanými a v mnohých případech i vyžadovanými. Tento případ je jen jedním z mnoha, které ukazují, že vzhled a krása nesouvisí jen s osobním životem, ale jsou neodmyslitelně spojeny s politickým a ekonomickým stavem společnosti.

I přes to, že se v 19. století od otrokářství a kolonialismu postupně upouštělo a ve 20. se postupně objevily i snahy a kroky vedoucí k částečnému odčinění utrpení a narovnáání práv, koloniální představa krásy se už nevytratila. A i když byla původně namířena hlavně proti lidem jiné než bílé barvy pleti, její nátlaky se obracely i proti lidem bílým a jak to tak bývá, proti ženám. A tak zatímco některé se snažily mít světlejší pleť a rovnější vlasy, všechny ženy chtěly být, nebo spíše měly být hubenější.

Ve 20. letech 20. století získaly ženy spoustu nových práv a zároveň i povinností. Rozvoj filmu a Hollywoodu dal za vznik novému standardu krásy - sportovní postavy, štíhlé, ale nikoliv vyzáblé. Zároveň - ve spojení s následky války na lidská těla - zaznamenala obrovský vývoj plastická chirurgie. Reklama, marketing a média začali hrát zásadní roli v utváření osobních názorů i celospolečenského mínění. Tělesné ideály se pak v průběhu století více či méně měnily, s postupujícím blahobytem získávaly obléjší tvary, zachovává se štíhlý pas. V 60. letech pozorujeme první náznaky budoucích aspirací k vychrtlosti v podobě britské modelky Twiggy.

Hubené tendence vrcholí v 90. letech - proslulou módní a vizuální estetikou, dnes známou jako „heroin chic“. Vznikl jako reakce na zdravě a sportovně vypadající modelky 80. let, přičemž nová generace propagovala prostřednictvím tváří Kate Moss nebo Jaime King bledost, kruhy pod očima, vyhublost obličeje i těla, neúhledné vlasy a androgenní, „chlapecké“ rysy. Takový vzhled, společně s grunge, rockem, alkoholem a drogami se pro tuto generaci stal prostředkem revolty, příznačným vymezením se. A jelikož nesmíme zapomínat na spojení krásy, politiky a společnosti, celý svět procházel epidemií onemocnění AIDS, které je kromě přenosu pohlavním stykem také významně spojeno s injekčním užíváním drog a přenosem přes jehly. A i přestože heroin nebyl nejrozšířenější drogou mezi „normálními“ občany, jeho dopad na (pop)kulturu byl neskutečný. Dopad na život už se na titulní strany časopisů nedostal. Sem tam se pak objevila zpráva o tragickém konci některé známé osobnosti.

U nás se v devadesátkách dělo mnoho. S ohledem na dnešní téma vypíchnu, že kvůli nedostatečným regulacím se československý a později český trh zaplavil obrovským množstvím prostředků na hubnutí. Od nefunkčních přes pochybné po škodlivé. Čaje, kapičky, nápoje, ale hlavně nic nesníst. Reklamy na hubnutí v určité podobě přetrvaly dodnes, Halína Pawlovská a Ultra Fit and Slim už ale na televizních obrazovkách chybí. („Na zdraví, milé boubelky, třeba z nás budou modelky!“)

Kapitola 2: Progrese a regrese současnosti

Po vyhublých devadesátkách a hladových nultých letech přišla kolem roku 2012 třetí vlna hnutí pro přijetí a oslavu vlastního těla takového, jaké je - body positivity. Hnutí nabylo na nebyvalé síle hlavně díky sociálním sítím a tehdejšímu čerstvému rozmachu sítě Instagram. Dodnes lze právě Instagram vnímat jako jeden z jeho hlavních komunikačních kanálů. Radikální láska k vlastnímu tělu ovšem významně zasáhla i mimo internetovou bublinu, do tradičních médií, i do módního průmyslu. Jednou z velkých změn se stal posun marketingových kampaní a taktik nejen výrobců oblečení, ale i sportovních, kosmetických a jiných značek. Na runwayích, plakátech, v reklamách a ve filmech se i díky této iniciativě objevuje více typů postav, barev pleti i lidí s různými handicapy. Tedy alespoň zatím.

I přes to, že si spousta lidí v posledním patnáctiletí pravděpodobně oddychla, že touha po ideálním vzhledu už nemusí být středobodem jejich života, na naše obrazovky se znovu nenápadně vkrádají náznaky trendu, který nazývám skinny chic. Nejde o tak ustálené spojení, jako je už zmiňovaný heroin chic, reflektuje ale stále čtenější výskyt slova „skinny“ v hashtazích, popiscích i komentářích, a stále častější zobrazování extrémně hubených lidí - převážně žen - v médiích a audiovizuálním obsahu. Zajímavostí je, že některé sítě, například TikTok, se pod nátlakem politiků a dalších organizací snaží s takovými trendy bojovat. V červnu minulého roku bylo zablokováno vyhledávání hashtagu #skinnytok, tři měsíce předtím bylo znemožněno používat takzvané „chubby filters“ („bucaté filtry“). Obecně lze shrnout, že tyto zásahy regulují obsah, který je považován za nebezpečný či zdraví ohrožující. V případě #skinnytoku jde hlavně o omezení propagace nezdravého stravování až poruch příjmu potravy.

Role státních i nestátních institucí je zásadní. V České republice navazuje na legislativu a doplňuje ji o etické podmínky Rada pro reklamu. Řídí se Kodexem reklamy, jehož součástí je i zásada „slušnosti reklamy“, která přímo uvádí, že „[...] Zejména prezentace lidského těla musí být uskutečňována s plným zvážením jejího dopadu na všechny typy čtenářů a diváků.“

Oproti jiným evropským státům se u nás zobrazování nepřiměřeně hubených těl ale v praxi moc neřeší. Přitom jinde je tomu jinak - v Británii byly minuly rok několikrát zakázány reklamy módních značek (např. Next, Marks&Spencer nebo Zara), jelikož zobrazovaly „nezdravě hubené“ vypadající modelky. Tyto zásahy ale vyvolávají i jisté kontroverze. Jak moc „na hraně“ se reklamy mohou pohybovat, rozhodují právě kontrolní orgány. V Česku je většinou hrana v podobě výrazných klíčních kostí a úzkých stehů akceptovaná.

Kapitola 3: Léky ku zdraví a štíhlosti

I když každá generace měla své diety, cvičební techniky a zaručené návody, jak zhubnout, vždy byl tento úkon brán tak trochu jako otázka vůle. Upozorňuji, že kritika, které se asi v následujících odstavcích nevyhnu, se netýká pacientů, kteří dlouhodobě bojují s obezitou a zhubnout (i pomocí léků) je pro ně zásadním zdravotním benefitem. Mezi lety 2017 a 2020 si společnost Novo Nordisk - tvůrce antidiabetického léku (= lék určený k léčbě diabetu 2. typu) semaglutidu, známého především pod obchodní značkou Ozempic - všimla vedlejších efektů, vedoucích k úbytku hmotnosti. Semaglutid je totiž podobný hormonu GLP-1 (glukagon-like peptide-1, glukagonu podobný peptid-1), který tělo přirozeně produkuje a který zvyšuje produkci inzulínu, pomáhá snižovat hladinu krevního cukru, snižuje chuť k jídlu a zpomaluje vyprazdňování žaludku, což je právě tím faktorem, který vede k redukci hmotnosti pacientů. Novo Nordisk tak vyvinuli lék se zvýšenou dávkou semaglutidu, Wegovy, jenž byl určen přímo k léčbě obezity.

Proč tedy pořád slyšíme o Ozempicu? Je to poměrně jednoduché. Poptávka po těchto lécích rychle narostla, a to až do takové míry, kdy se Wegovy stal v podstatě nedostupným. Mnozí lékaři tak (i mimo jeho doporučené užití, tedy za účelem hubnutí) předepisovali Ozempic. To ale nebylo jediným problémem. Jelikož rostla poptávka, rostly i ceny...

Hollywood. Světla. Červený koberec. Potlesk, ceny, fotografové, blesky a rozhovory. Úžasné šaty. Šaty, které by byly o to úžasnější, kdyby mohly být menší, užší. Nebo tak alespoň mnoho celebrit a jejich stylistů očividně vnímá. Zmiňované léky se staly bránou, zkratkou ke skrývanému cíli - zhubnout. K cíli, který kromě obézních lidí mají také lidé s nadváhou a - bohužel očividně - i lidé s normální vahou. Jenže tato široká zlatá brána se mnohým před nosem náhle zavřela a zamkla. Za vstup se muselo začít platit. Pokud lék chcete za účelem hubnutí, pojišťovna nic nehradí. Při vyhledávání cen Ozempicu a Mounjara se v závislosti na dávkách pohybujeme většinou mezi 2,4-11,7 tisíci korun měsíčně. Do rozpočtu průměrné rodiny se takový pravidelný nákup může poměrně složitě vejít. Pro koho to ale není problém? Světla, červený koberec, potlesk... ano, chápeme se. A tak stačí sledovat americké Academy Awards - známé Oscary - a náhle se přesuneme do světa kůže a kostí, říše splněných snů, ráje Ozempicu.

Kapitola 4: Jak se nás tohle týká?

Všechno to zní nereálně a vzdáleně. Ale není tomu tak. Neznám moc žen a dívek, které by neřešily svůj vzhled, respektive svou váhu. Je to jeden z důvodů, proč se navzájem tak prohlížíme, jedno z kritérií, které zvažujeme při řazení do společenských žebříčků. Nejde jen o využívání léků na hubnutí, je celkem jedno, jestli Demi Moore váží o 6 kg méně díky Ozempicu, nebo díky tvrdé práci a kalorickému deficitu. Jde o malý dopad na každou z nás, který každá velmi hubená silueta má. S každou další herečkou, zpěvačkou a modelkou, se nám hlouběji a hlouběji vrývá a ukládá, že bychom možná taky měly takhle vypadat. Protože ony jsou ty foceně. Krása vypadá takhle. Takže... v těch plavkách bych taky měla vypadat takhle? Ne.

I když třeba BMI má spoustu much (původní škála byla vytvořena pomocí skupiny mladých vojáků, kteří tělesnou konstitucí příliš neodpovídají průměrné ženě), pro základní orientaci se může hodit - přibližně určuje hranice podváhy, normální váhy, nadváhy a obezity. Jenže jak se stalo, že kdybychom se po výpočtu objevily někde v mezích podváhy, máme radost? Pokud je na místě kritizovat „propagátory“ obezity, je rozhodně na místě kritizovat i ty, kteří propagují podváhu. Cílem není odsuzovat lidi, kteří chtějí hubnout a daří se jim to, nebo jsou prostě od přírody hubení. Cílem je se nedívat na svět jen v odrazu displeje váhy. Cílem je rozeznávat zdraví a naučit se ho prioritizovat. Takže až se v létě u vody zase zastydíme, že se nám při sezení dělají překlady na břicho a při chůzi trochu třese zadek, zkusme se trochu déle věnovat tomu, proč nad tím vůbec přemýšlíme my samy, a trochu kratší dobu těm pohledům kolem.

A když už se tomu zkoumavému pohledu nevyhneme, všimněme si, jak na nás z očí té druhé kouká otrokář s bičem, flapperky, Calvin Klein i farmaceutický korporát. Zkusme se na sebe jednoduše usmát.

napsala Emma Havlovicová

PODĚKOVÁNÍ

Většina textů, které se na těchto stránkách objeví nemá konkrétního adresáta. Respektive, má těch adresátů mnoho a všichni jsou konkrétní, ale pro mě (jako autorku daného textu) povětšinou neznámí. Většinu slov skládám tak, jak se hodí za sebe, jak nejlépe vyjadřují mou myšlenku a jak nejlépe zní. Doposud jsem věty nikdy neformulovala pro konkrétního člověka, naopak, snažila jsem se psát pro všechny, kteří budou ochotni mé věty číst.

Poslední slova, která sem vložím před svým vysokoškolským „důchodem“ se ale pokusím poskládat jinak. Teď píšu osobám, bez nichž by tento projekt nikdy nevznikl, nerozvinul se a - doufám, že i do budoucna - nevydržel.

Jak se moje studium na gymnáziu blížilo ke konci, stále častěji jsem přemýšlela nad tím, co mi vlastně dalo. Přestože jsou asi častější nadávky a prohlášení, že gympl nám nedává nic, já si tohle asi doopravdy nikdy nemyslela.

Možná to bylo i tím, že mě docela bavilo se učit. Bavilo mě poslouchat lidi, kteří vypadali přesvědčivě zaujatě. A tak, stejně jako mnoho lidí přede mnou i po mně, jsem přišla na to, jak důležitou roli hrají učitelé. Většina lidí pracuje na tom, aby za sebou něco zanechalo. Staví domy, působí v médiích, léčí, tvoří, objevují, chtějí se proslavit. Může se pak zdát, že učitelské povolání za sebou nic nezanechává. Žáci a studenti rok po roce proplouvají mezi prsty, látka se opakuje, ale třída mění. Po čtyřech, šesti, osmi letech úsilí zůstane jen prázdná místnost.

Ať si to ale uvědomujete nebo ne, zanecháváte něco v nás. Ne všichni studenti vnímají váš předmět, ale jsem si jistá, že všichni v určitý moment začínají vnímat vás. Ne jako učitele, ale jako člověka. Děkuji vám, kteří jste si dali záležet, abyste kromě kantora byli i vzorem. Údajně ten, kdo neumí, učí. Podle mě ale kdo nikdy nebyl učen, neumí.

Děkuji těm, kteří tak obratně a skvěle přebrali mojí (naší) štafetu a ujali se tohoto výtvaru po svém. Přeji vám, abyste měli dostatek sil využít svého potenciálu, abyste pokračovali, protože chcete a ne protože musíte, a abyste - až přijde čas - předali své místo dalším a těšili se z toho, k čemu vaše práce vedla.

Poslední řádky patří paní učitelce, která už dva roky tráví každý měsíc jeden víkend opravováním našich pokusů o publicistiku, a úterní velkou přestávku tiskem desítek kopií naší práce. Když jsme přišly s tímhle návrhem a pokusem - který ostatně nebyl na škole poprvé - místo očekávané skepse jsme se setkaly s okamžitým přijetím, nadšením a ochotou. Další měsíce - a teď už i roky - jsme pak byly (a už i byli) svědky vytrvalosti a podpory. Učitel má rozvíjet a vytvářet prostor k rozvoji. Jsem přesvědčena, že to se stalo. Děkuji, že jste rozvinula mojí vizi, a že se i díky vám uchytila a dala spoustě dalších studentů možnost se projevit.

za Joriku, Emmu a další napsala Emma Havlovicová